

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse
för
Högre Elementar-Läroverket i Westerås

under läsåret 1868—1869

jemte

Inbjudning

till

Års-Examen och Slutöfningarna

den 7:de, 8:de och 9:de Juni 1869

af

Ludvig Mossberg,
Läroverkets Rektor.

~~~~~

Innehåll: *Redogörelse för Elementar-Läroverken i Westerås, Sala och Arboga samt
Stadspedagogierna i Köping, Nora och Linde.*

~~~~~
WESTERÅS,
tryckt hos J. W. Sjöqvist,
1869.

I. Redogörelse för högre Elementarläroverket i Westerås.

A. Undervisningen.

Höstterminen, som började den 28 Augusti, måste till följd af inom staden rådande nervfeberepidemi afbrytas under tiden från den 24 Okt. till den 19 Nov. och afslutades den 18 December. På grund af ofvannämnda afbrott i läsningarne egde ingen examen då rum.

Vårterminen började den 15:de Januari, och kommer enligt H. H. Efori bestämmande att afslutas Onsdagen den 9 Juni.

Helsotillståndet bland lärjungarne har under Vårterminen varit godt. Af den under tiden i staden rådande mässlingsepidemien har bland skolungdomen endast ett mindre antal varit angripet.

Bland de obetydliga avvikelser från gällande föreskrifter rörande undervisningsplanen, som egt rum, må här nämnas, att i tredje och fjerde klasserna 5 lärare på klassiska linien och 6 på reala undervisat, samt att fjerde klassen, i hvilken lärjungeantalet vid läsårets början var 63 hvaraf 58 på klassiska linien, varit fördelad på 2:ne parallela afdelningar, hvilka i alla ämnen utom Christendom och Naturvetenskap samtidigt undervisats af särskilda lärare på särskilda rum. Genom realisternas fåtalighet har det varit möjligt att undervisa dem dels gemensamt med resp. klassiska liniens lärjungar, dels så, att 2:ne afdelningar samtidigt af samma lärare undervisats. Genom denna nödfallsutväg och de 2:ne extra Lärare, åt hvilka Kongl. Maj:t i Nåder beviljat anslag under hela läsåret, hafva lärarekrafterna kunnat räcka till.

Den dagliga undervisningstidens indelning har under hela läsåret varit kl. 7—9, 11—2, samt tvenne eftermiddagar i veckan kl. 4—5. Första halftimmen af läsedagen, kl. $\frac{1}{2}$ 7—7, har som vanligt varit egnad åt bön med bibelläsning och förklaring. Ledningen af dessa andaktsstunder har äfven detta läsårh handhafs af Adjunkten, Fil. Dokt. *Lyrberg*. Den dervid förekommande förklaring har omfattat Johannis Evangelium samt Apostlageringarne. Gudstjenst har hvarje helgdag under någon lärares ledning hållits på läroverkets stora sal, den kallaste årstiden för hela ungdomen, annars för ungefär halfva antalet, då den andra hälften bevisat Gudstjensten i Domkyrkan.

Gymnastiköfningar hafva egt rum för klasserna V—VII: Måndagar och Onsdagar kl. 5—6, Fredagar kl. 4—5; för klass. I—IV: Tisdagar och Fredagar kl. 5—6, Onsdagar kl. 4—5. Samfälda öfningar i gevärsexercis och manöver för klass. V—VII hafva försiggått Tisdagar kl. 4—5, och i bajonettfäktning för klass. VI och VII Lördagar samma tid. I fäktning med florett och sabel hafva 16 lärjungar i kl. VI erhållit undervisning hvarje Thorsdag kl. 5—6 samt dessutom frivilliga extra lektioner, hvilka varit förlagda på olika timmar efter särskild öfverenskommelse för hvarje gång.

Bataljonsexercis i fria luften har vid tjenlig väderlek på de ordinarie Gymnastiktimmarna egt rum, äfvensom målskjutning på särskilda timmar för lärjungarne i sjunde klassens högre afdelning, som från andra öfningar än dessa varit befriade. För de lärjungar, som hafva sina hem här i staden, fortgingo sistnämnda öfningar äfvensom de i fäktning med enhandsvapen under den tid på hösten, då af förutnämnd anledning läsningarna vid Läroverket voro inställda; och var då genom lärarens beredvillighet dubbelt så mycket tid som annars deråt egnad. Från

Gymnastiköfningarna blefvo på grund af läkarebesigtning befriade: vid början af Hötterminen 35 och vid Vårterminens början 44 lärjungar, hvilket i medeltal utgör nära 12 procent af antalet närvarande lärjungar.

Vid sängöfningarna hafva lärjungarne varit fördelade i 6 af indelningen i läsklasser oberoende afdelningar, hvilka hvardera undervisats föreskrifven tid. Instrumentalöfningar hafva egt rum 3 timmar i veckan.

Beträffande undervisning i Teckning har ingen annan afvikelse från föreskrifterna i Kongl. Cirkulärbrevet af den 19 Juni 1866 egt rum, än den, att detta undervisningsämne för lärjungarne på den klassiska linien ofvan om fjerde klassen varit valfritt, i sammanhang hvarmed en särskild timme hvarje vecka varit anslagen till undervisning i detta öfningsämne för de lärjungar, som frivilligt dertill anmält sig. I dessa frivilliga ritöfningar hafva 53 lärjungar deltagit.

För lärjungarnes skriftliga hemarbeten har ett särskildt uppgjort Schema varit gällande, likaså äfven för de skrifningar, som äro anbefallda för de från läsningen af Grekiska språket dispenserade lärjungarne. Dessa sistnämnda skrifningar hafva äfven under detta år varit så ordnade, att halfva tiden af termin. i ett sammanhang varit anslagen åt Latinet, den andra hälften åt Franskan, utom för lärjungarne i femte klassen, som i stället för Franska skrifvit Svenska och Tyska.

Beträffande lärjungarnes öfriga hemarbeten har i öfverensstämmelse med föreskriften i Närdiga Cirkuläret den 12 Maji 1865 i hvarje afdelning funnits en Anteckningsbok, i hvilken hvarje lärare för dagen antecknat, hvika arbeten han föresatt lärjungarne att fullgöra i hemmet.

Hemlexor hafva förekommit i alla klasser utom den första: i klasserna II—V i allmänhet i 2:ne läroämnena för hvarje dag, i de öfriga i 3:ne, och kunna dessa hemlexor i allmänhet anses hafva upptagit i kl. II 1½ tim., i klass. III—V 2, samt i VI och VII 3 à 4 timmar om dagen.

Hvad för öfrigt beträffar undervisningens omfång och indelning på de båda bildningslinierna, begagnade läroböcker m. m., inhemtas detta af följande uppgift om

Genomgångna Pensa under läsåret:

Christendom.

Klassen I. 6 tim. — *Biblisk Hist.*: Gamla Testamentets, efter *Hübner* (Thomanderska uppl.). — *Kateches*: Första hufvudstycket och till 1:sta Artikeln på det andra. — Valda Bibelspråk och Psalmer.

Kl. II. 5 tim. — *Bibl. Hist.*: Nya Testamentets. — *Kateches*: 2:dra hufvudstyck. och repetition af det 1:sta. — Valda Bibelspråk och Psalmer.

Kl. III. 3 tim. — *Bibl. Hist.*: repetition. — *Kateches*: 3:dje, 4:de och 5:te hufvudstyck. samt repetition af de föregående. Valda Bibelspråk och Psalmer.

Kl. IV. 3 tim. — Katechisation. — Nya Testamentet efter *Kurtz* (Bibl. Hist.).

Kl. V. Lägre afdeln. 3 tim. — Katechisation med ledning af *Norbecks* lärobok i Theologi. — *Bergs* Bibelhandbok. — Nya Testamentets läsning med förklaring.

Högre afdeln. 3 tim. — Katechisation med ledning af *Norbecks* lärobok i Theologi. — *Bergs* Bibelhandbok. — Nya Testamentets läsning med förklaring.

Kl. VI. Lägre afdeln. 2 tim. — De 4 första kap. af *Norbecks* Theologi. — 1:sta perioden af *Cornelii* Kyrkohistoria. — Nya Testamentets läsning med förklaring.

Högre afdeln. 2 tim. — 5:te, 6:te och 7:de kap. af *Norbecks* Theologi. — 2:dra perioden af *Cornelii* Kyrkohistoria. — Nya Testamentets läsning på grundspråket med förklaring.

Kl. VII. Lägre afdeln. 2 tim. — *Norbecks* Theologi: kap. 8—11. — *Cornelii* Kyrkohistoria. — Nya Testamentets läsning på grundspråket med förklaring.

Högre afdeln. 2 tim. — Repetition af *Norbecks* Theologi och *Cornelii* Kyrkohistoria. — Nya Testamentets läsning på grundspråket med förklaring.

Historia och Geografi.

- Kl. I. 2 tim. — Sveriges, Norriges och Danmarks politiska Geografi efter *Palmblad*.
- Kl. II. 5 tim. — *Historia*: till Kalmare-Unionen efter *Ekelunds* mindre sammandrag jemte *Alanders* läsebok. — *Geografi*: Europas politiska till Nederländska monarkien.
- Kl. III. 5 tim. — *Historia*: från Kalmare-Unionen till drott. Christina jemte *Alanders* läsebok. — *Geografi*: Europas politiska från Nederländska monarkien till Asien.
- Kl. IV. 4 tim. — *Historia*: från Drottning Christina till lärobokens slut jemte *Alanders* läsebok. — *Geografi*: Asiens och Afrikas politiska.
- Kl. V. Lägre afdeln. **Klassiska linien.** 3 tim. — *Historia*: *Pütz'* lärobok i Gamla tidens Geogr. och Hist. till Romarne jemte begagnande af *Palmblads* berättelser i Gamla Historien såsom läsebok. — *Geografi*: Nord- och Syd-Amerika samt Australien. Kartritning.
- Real-linien.** 4 tim. — *Historia*: *Wennerströms* lärobok i Allmänna Historien till Nyare Tiden. Läsebok: Verldshistoriska bilder af *Kastman* och *Brunius*. — *Geografi*: lika med klassiska linien.
- Högre afdeln. **Klassiska linien.** 3 tim. — *Historia*: *Pütz'* lärobok i Gamla tidens Geogr. och Hist. avslutad och repeterad. — *Geografi*: repetition af Europas politiska till Schweiz.
- Real-linien.** 4 tim. — *Historia*: *Wennerströms* lärobok i Allmänna Historien avslutad och repeterad. — *Geografi*: lika med klassiska linien.
- Kl. VI. Lägre Afdeln. **Klassiska linien.** 3 tim. — *Historia*: *Pütz'* lärobok i Medeltidens Geografi och Hist. genomgången och repeterad. — *Geografi*: repetition af de främmande verldsdelarna.
- Real-linien.** 4 tim. — *Historia*: *Pütz'* lärobok i Nyare tidens Historia till Andra Tidrymden. *Ekelunds* Större sammandrag af Fäderneslandets Hist. till drottning Christina. — *Geografi*: repetition af den fysiska samt Europas politiska.
- Högre afdeln. **Klassiska linien.** 3 tim. — *Historia*: *Ekelunds* större sammandrag af Fäderneslandets Historia från början till Frihetstiden. — *Geografi*: Sveriges och Norriges repeterad.
- Real-linien.** 4 tim. — *Historia*: Nyare Allmänna till Tredje Tidrymden (Franska revolutionen) genomgången och repeterad. — Fäderneslandets till Drottning Christina efter *Ekelunds* större sammandrag äfven genomgången och repeterad. — *Geografi*: repetition af den fysiska samt Europas politiska.
- Kl. VII. Lägre afdeln. **Klassiska linien.** 3 tim. — *Historia*: *Pütz'* lärobok i Nyare Tiden till Tredje tidrymden genomgången och repeterad samt Fäderneslandets från Carl XII:s död äfven genomgången och repeterad. — *Geografi*: repetition af den fysiska samt Sveriges och Norriges politiska.
- Real-linien.** 4 tim. — Lika med klassiska linien utom deruti att Fäderneslandets historia blifvit med större utförlighet genomgången från och med Gustaf I.
- Högre afdeln. **Klassiska linien.** 3 tim. — De antagna läroböckerna fullständigt jemte repetition.
- Real-linien.** 4 tim. — Detsamma som klassiska linien dock med större utförlighet i Fäderneslandets sednare historia.

Mathematik.

- Klassen I. 5 tim. — *Arithmetik*: Hela tal och bråks förlängning efter *Zweigbergks* lärobok. Öfning i hufvudräkning, med ledning af *Nordlunds räkneöfningsexempel*. — *Linearteckning* efter *Ekman*.
- Kl. II. 5 tim. — *Arithm.*: vanliga bråk och decimalbråk. Öfning i hufvudräkning (som ofvan). — *Linearteckning* efter *Ekman*.
- Kl. III. **Klassiska linien.** 4 tim. — *Arithm.*: Sorters reduktion samt de 4 räknesätten med sorter. Repet. af vanliga och decimalbråk. — *Geom.*: Euklid. Bok 1 (*Lindmans* uppl.) till o. med prop. 26, utom bevisen för theoremerna.
- Real-linien.** 7 tim. — *Arithm.*: Sorter, Regula-de-tri (enkel och sammansatt) samt repet. af bråk. — *Geom.*: Bok. 1 (den äldre uppl.) utom bevisen för theoremerna.
- Kl. IV. **Klassiska linien.** 5 tim. — *Arithm.*: Enkel och sammansatt Regula-de-tri samt repetition af bråk- och sorträkning. — *Geom.*: Eukl. Bok. 1.
- Real-linien.** 8 tim. — *Arithm.*: Repet. t. o. m. sammansatt Regula-de-tri. — *Algebra*: *Björtings* (8:e uppl.) till § 3 af kap. 2. (Två lärjungar till kap. 3). — *Geom.*: Eukl. Böck. 1 och 2.
- Kl. V. **Klassiska linien.** 4 tim.
- Lägre afdeln. — *Algebra*: till reduktioner vid bråks multiplikation (8:e uppl.) — *Geom.*: Bok. 2; repet. af Bok. 1.

Högre afdeln. — *Arithm.*: Repet. af sorträkning. — *Algebra*: de 4 räknesätten med bråk, om negativa kvant. och eqvationer af 1:a graden med en obekant (7:de uppl. — *Geom.*: Böck. 3 och 4.
Real-linien.

Lägre afdeln. 7 tim. — *Arithm.*: Intresse- och Rabatträkning; repet. till och med sammanfatt Reg.-de-tri. — *Algebra*: Om negativa kvant. och eqvationer af 1:a gr. med en obekant, jemte problemerna i läroboken sid. 67—78 och 1:sta afdeln. af problemsamlingen; repet. af bråkräkning. — *Geom.*: Böck. 3 och 4; repet. af B. 1. och 2.

Högre afdeln. 6 tim. — *Algebra*: Om Irrationela kvantiteter, Qvadratrötter, Imaginära kvant., Eqvationer af 2:a graden till roteqvationer samt problemsamlingens 1:a afdeln. tillika med sid. 73—78 i läroboken. — *Geom.*: Bok. 5 kap. 1, repet. af Böck. 1—4; två lärjungar äfven kap. 2 och 3 af Bok. 5, utan bevis för theoremen, samt Bok. 6 prop. 1—13 (*Björtings* uppl.).

Kl. VI. **Klassiska linien.** 4 tim.

Lägre afdeln. — *Arithm.*: Repet. af Intresse- och Rabatt-räkning. — *Algebra*: Om Irrationela kvant. och Qvadratrötter, problemerna i Lärob. sid. 67—73 och i Problemsaml. 1:sta afdeln. 1—84, 97—120. — *Geom.*: Eukl. Bok. 5, kap. 1 och repet. af Böck. 1—4.

Högre afdeln. — *Algebra*: Om Imaginära kvant. och Eqvationer af 2:a graden till rot-eqvationer; repet. af kap. om irrationela kvant. och qvadratrötter. Problemer i Lärob. sid. 73—78 och i Problemsaml. 1:a afdeln. 85—96. — *Geom.*: Eukl. Böck. 5 och 6 utom bevisen för theor. i kap. 2 och 3 af Bok. 5.

Real-linien. 6 tim.

Lägre afdeln. — *Algebra*: från paragr. om roteqvationer till förra delens slut, Eqvationer med flera obekanta jemte problem, Rötter, Potenser och Logarithmer; Problemsaml. 2:a afdeln. och af den 3:dje 1—55, 86—116. — *Geom.*: Repet. af Böck. 1—6 (Bok. 5 såsom klass. linien, högre afdeln.).

Högre afdeln. — *Algebra*, sednare Delen (utom paragr. om oändl. progr.). Problemsamlingen, de geometriska probl. i 2:a afdeln. repeterade, 3:e afdeln. probl. 1—55, 86—116 och 1—15 af de geometriska samt några få i 5:te afdeln. (om progressioner). — *Geom.*: Böck. 5 och 6 (fullständigt), repet. af B. 1—4. — *Trigonometrien*, efter *Lindmans* lärobok, t. o. med trianglars solution, dock utom tillämpningarne sid. 56—63.

Kl. VII. **Klassiska linien.** 4 tim.

Lägre afdeln. — *Algebra*: slutet af förra Delen: §§ 5 och 6 af kap. 8 jemte repet. af det-sammas föregående §§ äfvensom paragr. om imaginära kvant.; sednare Delen: kap. 9 (om eqvationer med flera obekanta) §§ 1—3 samt § 1 af kap. 10 (om Rötter i allmänhet). Problemsaml. 2:a afdeln. 1—35 (probl. 36—58 genomgingos förra läsåret). — *Geom.*: repet. af Böck. 5 och 6 (dock med samma inskränkning i afseende på Bok. 5 som för högre afdeln. af 6:e klassen); de geometriska probl. 1—42 i 2:a afdeln. af problemsamlingen. — För öfrigt problemöfningar (icke skriftligen) utan förberedelse, omedelbart inför läraren.

Högre afdeln. — *Algebra*: sednare Delen från kap. 11 (om potenser) till slut [dock utom paragrafen om oändliga progressioner] jemte åtskilliga problem i 5:e afdeln. (om progressioner) i problemsamlingen, äfvensom de resterande probl. 59—72 i 2:a afdeln. — *Geom.*: Böck. 5 och 6 (fullständigt). — För öfrigt repetition; problemöfningar, dels muntligen (utan förberedelse) inför läraren och dels skriftligen.

Real-linien. 5 tim.

Lägre afdeln. — *Trigonometrien*, med dithörande problem i läroboken, avslutad. — Problemsamlingen, 3:e afdeln. avslutad, äfvensom 4:e afdeln. utom de geometriska probl. efter 58; 5:te afdeln. till probl. 83. — *Stereometri* efter *Wiemers* lärobok 1:a Boken och en handskrifven kurs. Repet. af Eukl. Böck. 1—6. — För öfrigt problemöfningar, utan förberedelse, muntligen inför läraren, till en del gemensamt med högre afdelningen.

Högre afdeln. — Repetition. Problemöfningar muntligen (utan förberedelse) och skriftligen.

Naturvetenskap.

Kl. I. 2 tim. *Fysisk Geografi*, allmän kändedom af verldsdelarne (sid. 18—27 i 10:e uppl.) samt det viktigaste af Europas fysiska geografi efter *Palmblads* lärobok.

Kl. II. 2 tim. — *Fysisk Geografi*: Asiens, Afrikas, Amerikas, och Australiens. — *Botanik*: *Anderssons* inledning till botaniken med ledning af samma författares väggtaflor.

Kl. III. **Klassiska linien.** 2 tim. — *Botanik, Arrhenii* mindre lärobok fullständigt med begagnande af *Anderssons* väggtaflor. Läsning af växter efter Herbarier och Flora.

Real-linien. 3 tim. — Detsamma som klassiska linien och dessutom en del af läran om människan efter *Torins* grundlinier till *Zoologien*.

Kl. IV. **Klassiska linien.** 2 tim. — *Botanik, Arrhenii* större lärobok, det viktigaste till "frukten" jemte repetition af Linnés Sexualsystem efter *Arrhenii* mindre lärobok. Läsning af växter efter Herbarier och Flora.

Real-linien. 3 tim. — Detsamma som klassiska linien och dessutom läran om Däggdjuren efter *Torins* grundlinier till *Zoologien*.

Kl. V. Lägre afdeln. **Klassiska linien.** 2 tim. — *Botanik, Arrhenii* större lärobok, "frukten" samt repetition af det föregående. Läsning af växter. — *Zoologi: Torins* grundlinier, inledning och däggdjuren.

Real-linien. 4 tim. — Detsamma som klass. linien och dessutom *Floderi Fysik* till § 60 jemte problem.

Högre afdeln. **Klassiska linien.** 2 tim. — *Botanik:* De viktigaste inhemska växtfamiljerna efter *Fries'* system till Calycifloræ jemte kännedom af minst 350 växtarter. — *Zoologi: Torins* lärobok, Foglarna samt repetition af däggdjuren.

Real-linien. 5 tim. — Detsamma som klass. linien och dessutom *Fysik, Floderi* lärobok §§ 50—80, 89, 90 jemte problem samt *Jockniks* Mekanik, Kap. I.

Kl. VI. Lägre afdeln. **Klassiska linien.** 1 tim. — *Botanik:* De viktigaste inhemska växtfamiljerna till Incomplete jänte kännedom af minst 400 växtarter. — *Zoologi: Sundevalls* lärobok till leddjuren. — 1 tim. *Fysik: Floderi* lärobok till § 50 jemte problem.

Real-linien. — 1 tim. *Botanik och Zoologi,* detsamma som klass. linien. — 5 tim. *Fysik: Floderi* lärobok §§ 91—149, 250—255 jemte dithörande problem. — *Kemi: Berlins* lärobok, det viktigaste till metallerna.

Kl. VI. Högre afdeln. **Klass. linien.** 1 tim. — *Botanik:* Repetition af det viktigaste af *Arrhenii* lärobok; kännedom af omkring 450 växtarter. — *Zoologi:* Leddjuren efter *Sundevalls* lärobok samt repetition af vertebrerade djuren. — 1 tim. *Fysik: Floderi* lärobok §§ 42—80 jemte dithörande problem samt repetition af det föregående.

Real-linien. 1 tim. — *Botanik och Zoologi:* Detsamma som klass. linien. — 5 tim. *Fysik: Floderi* lärobok, Optik och Värmelära samt problem såväl ur *Floderi* problemsamling som ur *Focks*. — *Kemi: Berlins* lärobok från Svafvorna till Barium, samt repet. af det föregående.

Kl. VII. Lägre afdeln. **Klass. linien.** 2 tim. — *Fysik: Floderi* lärobok, Dynamiken, Akustiken och Värmeläran.

Real-linien. 6 tim. — *Fysik: Floderi* lärobok, Magnetism, Elektricitet och Värmelära samt repetition af hela läroboken jemte problemöfningar såväl ur *Floderi* samling som ur *Focks*. — *Mekanik: Jockniks* lärobok fullständigt. — *Mineralogi: Hellboms* lärobok.

Högre afdeln. **Klass. linien.** 2 tim. — *Floderi* lärobok, Magnetism och det viktigaste af Elektricitetsläran samt repetition af Mekaniken, Akustiken och Optiken.

Real-linien. 6 tim. — *Fysik:* Repetition af hela *Floderi* lärobok, jemte problemöfningar. — *Mekanik:* Repetition af *Jockniks* lärobok. — *Kemi:* Repetition af *Berlins* lärobok till och med Koppar samt i *Mineralogi:* Det viktigaste af *Hellboms* lärobok.

Filosofi.

Kl. VII. Lägre afdeln. **Real-linien.** 2 tim. — *Logik: Borelii* lärobok t. o. m. slutledningen; *Anthropologi: Schema till Antropologien af C. P. W.*

Högre afdeln. 2 tim. — *Schema till Antropologien af C. P. W.* samt *Borelii* lärobok i *Logik*.

Svenska Språket

Klassen I. 6 tim. — Läsning af valda berättelser ur *Sundéns* och *Modins* läsebok med redogörelse för innehållet; muntliga och skriftliga öfningar i rättstafning.

Kl. II. 4 tim. — Läsning af *Sundéns* och *Modins* läsebok med redogörelse för innehållet; fortsatta rättstafningsöfningar; *Brodéns* grammatik: det viktigaste af formläran samt den enkla satsens delar.

Kl. III. 3 tim. — *Brodéns* grammatik: formläran samt den enkla satsen. — Satsöfningar. — Rättstafningsöfningar på lärorummet. — Läsning af valda berättelser.

Kl. IV. 3 tim. — gemens. för båda linierna. — Formlära samt satsbindningar och satsöfningar. — Satsöfningar. — Rättstafnings- och interpunktionsöfningar på lärorummet. — Läsning af valda berättelser.

Kl. V. Lägre afdeln. 3 tim. gemens. för båda lin. — Form- och satslära efter *Brodéns* lärobok. — Satsöfningar. — Skriftliga öfningar på lärorummet. — Läsning af Svenska författare: *Runebergs* Fänrik Ståls Sägner och *Tegnér's* Frithiofs Saga.

Högre afdeln. **Klass. linien.** 2 tim. (gemens.). — Läsning af *Runebergs* dikter: Nadeschda, Elgskyttarne, Hanna, Grafven i Perrho; samt *Tegnér's*: Svea, Axel. — Etymologi och Satsanalys. — Smärre uppsatser och öfversättningar på lärorummet. — **Real-linien.** (1 tim. särskildt). — Läsning af *Sundéns* och *Modins* Läseb. En uppsats eller öfversättn. hvarannan vecka.

Kl. VI. **Klass. linien.** 2 tim. **Real-linien.** 3 tim. — Lägre afdeln. — Läsning af *Sundéns* och *Modins* läsebok del. III. — Etymologi efter *Rydqvist*, S. Spr. lagar samt Hist. språkforskningen. — Öfningar i Syntax. — En uppsats eller öfversättning hvarannan vecka.

Högre afdeln. — Läsning af valda författare, H. T. *Danska*, 1 timme särskildt efter *Lindblads* läsebok. — Undervisning om Stilens egenskaper, troper och figurer, disposition, samt diktande konst och dess arter med ledning af *Brodéns* lärobok. — Talöfningar. — En uppsats eller öfversättning hvarannan vecka.

Kl. VII. Lägre afdeln. **Klass. linien.** 2 tim. **Real-linien.** 3 tim. — Läsning af valda stycken ut Svensk, Norsk och Dansk litteratur. — Svenska Språkets och Literaturens historia t. o. med akademiska perioden, med ledning af *Bjursténs* lärobok. — Talöfningar. — En utförligare uppsats eller (metrisk) öfversättning hvarje månad.

Högre afdeln. 2 tim. — Läsning af valda stycken ur Svensk, Norsk och Dansk Litteratur. — Literaturhistoria: Romantiska perioden, samt repetition. — Talöfningar. — En utförligare uppsats hvarje månad.

Tyska.

Klassen I. 6 tim. — Det allra viktigaste af formläran efter *Hjorth*, till svaga konjugationen. — *Svedboms* Elementarkurs st. 1—25.

Kl. II. 6 tim. — Substantivens, Adjectivens, Pronomens och Verbens former. — *Svedboms* Elementarkurs st. 26—44.

Kl. III. **Klass. linien.** 3 tim. — Formlära, repetition af föregående års kurs. De starka verbens bildning. — *Svedboms* Elementarkurs. Läseboken st. 1—11.

Real-linien. 4½ tim. — Detsamma som klassiska linien. De starka verben. Skriftlig och muntlig öfversättning till Tyska af öfningsstycken i *Brodéns* lärobok.

Kl. IV. gemens. 3 tim. — Formläran de starka verben. Genusreglorna (det allmännare). Läsebok af *Svedbom* st. 13—44.

Kl. V. Lägre afdeln. 2 tim. gemens. — Formläran fullständigt. Läsebok. st. 45—70.

Högre afdeln. **Klass. linien.** 2 tim. — Repetition af formläran. — *Svedboms* läsebok st. 71—99.

Real-linien. 2 tim. — Repetition af formläran. — *Svedboms* läsebok st. 71—99. — Ett hemthema hvarje vecka.

Kl. VI. Lägre afdeln. **Klass. linien.** 1 tim. — Repetition af formläran. — *Svedboms* läsebok st. 191—115.

Real-linien. 2 tim. — *Hjorths* grammatik fullständigt. — *Schillers* "Geschichte des dreissigjährigen Kriegs", 100 sidor. "Wilhem Tell", 3 akter. — Skrif- och Lokutionsöfningar. — Ett hemthema hvarje vecka.

Högre afdeln. **Klass. linien.** 1 tim. — *Hjorths* grammatik fullständigt. — *Schillers* "Geschichte des dreissigjährigen Kriegs", 100 sidor. "Wilhelm Tell" 3 akter. — Skrif- och Lokutionsöfningar.

Real-linien. 2 tim. — Detsamma som klassiska linien. (Tvänne lärjungar: "Wilhelm Tell" fullständigt samt "die Jungfrau von Orleans"). — Dessutom ett hemthema hvarje vecka.

Franska.

Kl. IV. **Real-linien.** 3 tim. — *Oldes* språklära: innanläsnings och uttalsöfningar; det viktigaste af Artiklarne, Substantiven och Adjektiven, Hjelpverben samt de regelbundna verben. — *Oldes* läsebok: st. 1—28 af 1:sta afdeln.

Kl. V. Lägre afdeln. **Real-linien.** 4 tim. — *Oldes* språklära: 1:sta kursen af kap. 2—7. — *Oldes* läsebok: 1:sta afdeln. st. 55—75.

Högre afdeln. **Klassiska linien.** 3 tim. — *Oldes* språklära: 1:sta kursen af kap. 1—6. *Oldes* läsebok: 1:sta afdeln. st. 1—40.

Real-linien. 4 tim. — *Oldes* språkl. 1:sta kursen af kap. 2—7. — *Oldes* läsebok: 1:sta afdeln. st. 55—75.

Kl. VI. Lägre afdeln. **Klassiska linien.** 4 tim. — *Oldes* språklära: 1:sta och 2:dra kurs. af kap. 2—7. — *Oldes* läsebok: 1:sta afdeln. st. 51—75, 2:dra afdeln. st. 1—40. — Skriföfningar på lärorummet efter *Olde*, st. 1—30.

Real-linien. 5 tim. — *Oldes* språkl. 1:sta och större delen af 2:dra kursen af kap. 2—9. — Dels *Oldes* läseb. 2:dra afdeln. st. 63—114 samt hela 3:dje afdelningen; dels *Elisabeth* af *Cottin* och *L'honneur & L'argent* af *Ponsard*. — Skriföfningar på lärorummet efter *Olde* och *Pauli*.

Högre afdeln. **Klass. linien.** 4 tim. — *Oldes* språkl. 1:sta och 2:dra kursen af kap. 2—7 samt det viktigaste af 8:de och 9:de kap. — *Oldes* läseb. 2:dra afdeln. st. 34—114. — Skriföfningar på lärorummet efter *Olde*.

Real-linien. 5 tim. — Detsamma som lägre afdelningens real-linie.

Kl. VII. Lägre afdeln. **Klass. linien.** 5 tim. — *Oldes* språkl. de 10 första kap. Variétés Littéraires, Troisième Livraison. — "Le Tartuffe" af *Molière*. — Extemporalier. — Skrif- och Lokutionsöfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.

Real-linien. 5 tim. — I grammatik detsamma som klassiska linien. — Variétés Littéraires. "Le Malade Imaginaire" af *Molière*. *Mignet*, "Histoire de la révolution française", 1 kap. Extemporalier och Lokutionsöfningar. — Ett hemthema hvarje vecka.

Högre afdeln. **Klass. linien.** 3 tim. — Fullständig repetition af *Oldes* språklära. — "Le Bourgeois Gentilhomme" af *Molière*. "Histoire de la révolution française" af *Mignet*, 1 kap. — Extemporalier och Lokutionsöfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.

Real-linien. 5 tim. — Detsamma som klassiska linien och dessutom: "Le Misanthrope" af *Molière*. — Ett hemthema hvarje vecka.

Engelska.

Kl. III. **Real-linien.** 3 tim. — *Oldes* uttalslära §§ 1—3, 6—9. — Det viktigaste af formläran efter *May's* språklära. — *May's* läseöfningar st. 1—9.

Kl. IV. **Real-linien.** 3 tim. — *Oldes* uttalslära §§ 1—9. — Formläran efter *May*. — *May's* läseöfningar st. 14—26. (Två lärjungar hafva dessutom läst st. 27—30.)

Kl. V. Lägre afdeln. **Real-linien.** 3 tim. — *Oldes* uttalslära §§ 1—9. — Formläran efter *May's* språklära fullständigt. — *May's* läseöfningar st. 29, 30. — English Reading by *May*, st. 1—29.

Högre afdeln. **Real-linien.** 3 tim. — Uttalslära och Grammatik lika föregående afdelning. — English Reading by *May* st. 1—25.

Kl. VI. Lägre afdeln. **Real-linien.** 2 tim. — *May's* språklära fullständigt. *Löwenhjelm's* språklära §§ 51—79. — *May's* English Reading, första delen. — "Ivanhoe" by *Walter Scott*, de två första kapitlen. — Lokutionsöfningar.

Högre afdeln. **Real-linien.** 2 tim. — Lika med föregående afdelning. (Tvänne lärjungar dessutom kap. 5—8 af "Ivanhoe".)

Kl. VII. Lägre afdeln. **Klassiska linien.** 1 tim. — *May's* språklära till och med regelbundna verben. — *Oldes* uttalslära. — *May's* läseöfningar, st. 1—24.

Real-linien. 3 tim. — *Löwenhjelm's* språklära. — "Ivanhoe" af *W. Scott*, kap. 5—13. — Extemporalier. — Skrif- och Lokutionsöfningar.

Högre afdeln. **Klassiska linien.** 1 tim. — *May's* språklära. — "The Vicar of Wakefield", 9 kap.

Real-linien. 3 tim. — *Löwenhjelm's* språklära fullständigt. — "Macbeth" af *Shakespeare*. — Extemporalier. — Skrif- och Lokutionsöfningar.

Latin.

Klassen III. 10 tim. — *Rabes* läsebok: öfningsstyckena 1—8. — *Rabes* Grammatik: det viktigaste af formläran. — Vokalläsning.

Kl. IV. 10 tim. — *Cornelius Nep.* Aristides, Pausanias, Iphicrates, Chabrias och Timotheus. — *Grammatik*: Formläran fullständigare samt det viktigaste af kasusläran i Syntaxen med extemporerade öfningar.

Kl. V. Lägre afdeln. 8 tim. — *Cornelius Nep.*: Miltiades, Cimon, Thrasybulus, Conon, Ly-sander och Pelopidas. — *Ovidius*: Metamorph.: Pyramus et Thisbe samt Philemon & Baucis. — *Grammatik*: Formläran fullständigare samt det viktigaste af Syntaxen och Prosodiken efter *Rabes* mindre lärobok. — Extemporerade satsöfningar.

Högre afdeln. 8 tim. — *Cæsar*: de bello Gallico bok. 1 och af 2:a kapp. 1—15. — *Ovidius*: Metamorph.: Phaëton, Pyramus et Thisbe samt Aper Calydonius. — Grammatik och Prosodik efter *Rabe*. — Extemporerade satsöfningar.

Kl. VI. Lägre afdeln. 8 tim. — *Livius*: 41 kap. af 1:sta Boken. — *Virgilius*: 4:de Bok. — *Cicero*: De Senectute. — Grammatik och Prosodik efter *Rabes* lärobok.

Högre afdeln. 8 tim. — *Livius*: senare hälften af 1:sta och förra hälften af 2:dra Boken. — *Cicero*: De Amicitia. — *Virgilius*: 1:sta och 2:dra Böck. — Grammatik och Prosodik efter *Rabes* lärobok.

Kl. VII. Lägre afdeln. 7 tim. — *Livius*: 2:dra boken från kap. 30 samt 21 kap. af 3:e boken. — *Virgilius*: Æn. 3:e och 5:te Böck. — *Horatius*: 22 Od. af 1:a Bok. — Repetition af Grammatiken. — Extemporalier efter *Törneblads* Latinska skriföfningar.

Högre afdeln. 7 tim. — *Cicero*: Qväst. Tuscul. 1:a Boken. — *Horatius*: 1:a och 2:a Böck. af Od. — *Virgilius*: 5:te och 6:te Böck. — Grammatik och extemporalier som i lägre afdeln. — Antiquiteter efter *Bojesen*.

Ett hemthema i veckan för klass. V—VII.

Grekiska.

Kl. V. Lägre afdeln. 6 tim. — *Grammatik*: Attiska dialektens formlära till Verba Contracta det viktigaste. — *Aulins* läsebok: spridda öfningsstycken för Nominer och Verb.

Högre afdeln. 6 tim. — *Grammatik*: Attiska dialektens formlära det viktigaste. — *Xenophons* Anabasis: Kap. 1, 2 och 4 af 1:sta bok.

Kl. VI. Lägre afdeln. 6 tim. — *Grammatik*: Attisk formlära till verbum fullst. och af Episka dialekten det viktigaste. — *Xenophons* Anabasis: Kap. 3 och 7—10 1:sta Bok. samt 1—5 2:dra Bok. — *Homeri* Odyssé: Vers. 1—175 1:sta Rhaps.

Högre afdeln. 6 tim. — *Grammatik*: Attisk och Episk formlära till Verbum fullst. och i öfrigt det viktigare. — *Xenophons* Anab.: 3:dje Bok. och Kap. 1—3 af den 4:de. — *Homeri* Odyssé: Rhapsod. 1—3.

Kl. VII. Lägre afdeln. 5 tim. — *Grammatik*: Attisk och Episk formlära fullst. — Syntax till Verbum med lokutioner. — *Xenophons* Anab.: Kap. 7 och 8 af 4:de Bok, samt hela 5:te. — *Homeri* Iliad: Rhapsod. 1 och 2.

Högre afdeln. 5 tim. — *Grammatik*: Formlära och Syntax repeterad. — *Xenophons* Anab.: Böck. 1—4 repet. — *Homeri* Odyssé.: Rhaps. 1—3 repet. — *Homeri* Iliad: Rhaps. 1 repet.

Hebreiska.

Kl. VII. Lägre afdeln. 1½ tim. — Psaltaren, de 6 första Psalmerna. — *Lindbergs* Grammatik till Verba irregularia.

Högre afdeln. 1½ tim. — *Tullbergs* läsebok, 1 Mos. B. och Davids Psalmer. — Det viktigaste af Grammatiken efter *Lindberg*.

B. Lärarne.

Tjänstlediga hafva varit: Lektorn, Prosten *J. F. Norman*, Lektor *V. Enblom* och Adjunkten *A. Hedenlund*, alla 3 under hela läsåret, för sjukdom. **Förordnade:** till vik. Lektorer: Adjunkten, Fil. Dokt. *C. A. Hwasser* för Prosten *Norman*: Fil. Kand. *J. E. Modin* för Lektor *Enblom*, båda under hela läsåret; till vikar. Adjunkter: Stud. vid Upsala Universitet *C. E. H. Kökeritz* för Adj. *Hwasser* i anledning af nyssnämnde dennes förordnande, samt Stud. vid Upsala Universitet *C. J. Lindstén* för Adj. *Hedenlund* båda under hela läsåret. En ledig Adjunkt-befattning har uppehållits af Stud. vid Upsala Univ. *C. F. E. Brandberg*. Såsom extra lärare hafva under hela läsåret tjänstgjort Stud. vid Upsala Univ. *P. A. V. Gullbergson* och *P. E. Melin*.

Undervisningen har under läsåret varit på följande sätt fördelad mellan Lärarne:

Undertecknad Rektor: Latin i klass. VII	13	t:r	i	veckan.
Lektorn, R. N. O., L. K. V. A., Fil. Doktor <i>E. G. Björling</i> : Matematik i VII och VI ₂ r.*)	19	„	„	„
Lektorn, Fil. Dokt. <i>J. S. Löfberg</i> : Historia och Geografi i VII, VI ₂ k. och VI r.	15	„	„	„
Lektorn, Fil. Dokt. <i>C. H. Johanson</i> : Naturvetenskap i VII (inclusive 2 t:r Mechanik) och VI ₂	23	„	„	„
Lektorn, Fil. Dokt. <i>D. A. Sundén</i> : Svenska i VII och VI (utom real. särsk. tim.); Filosofi i VII; Latin (1 t:e) i VIII.	14	„	„	„
Lektorn, Theol. Kand., Fil. Dokt. <i>F. Gihl</i> : Christendom i VII—V; Hebreiska v. Lektorn, Fil. Dokt. <i>C. A. Hwasser</i> : Grekiska i VII—VI	22	„	„	„
v. Lektorn, Fil. Kand. <i>J. E. Modin</i> : Tyska i VI ₂ k. och VI r.; Franska i VII; Engelska i VII—VI	22	„	„	„
Adjunkten, Con-Rektor <i>D. Olauson</i> : Latin i VI och V ₂	24	„	„	„
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>H. E. Lyrberg</i> : Christendom i IV—II; Latin i IV ₁ ; morgonbönerna med dithörande bibelförklaring	29	„	„	„
Adjunkten <i>S. H. Rathsman</i> : Franska i VI—V; Tyska i VI ₁ k. och V ₂ ; Kalligrafi i IV ₁	24	„	„	„
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>F. J. L. Wulff</i> : Matematik i VI ₂ k., r. (3 t:r), VI ₁ och V ₂	24	„	„	„
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>P. A. Peterson</i> : Svenska i VI r., V—III; Tyska i V ₁ , —III	24	„	„	„
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>G. A. Westholm</i> : Latin i V ₁ Hist.; och Geografi i VI ₁ k., V och IV	25	„	„	„
Adjunkten, Fil. Kand. <i>K. A. Stigman</i> : Alla ämnen i I	30	„	„	„
v. Adjunkten <i>C. E. H. Kökeritz</i> : Matematik i V ₁ och IV ₁ k., V ₁ . —III r. Naturalhistoria i VI ₁ och V	27½	„	„	„
v. Adjunkten <i>C. J. Lindstén</i> : Alla ämnen i II, utom Christendom, Kalligrafi och Teckning; Hist. och Geografi i och III	27	„	„	„
v. Adjunkten, <i>C. F. E. Brandberg</i> : Fysik i VI ₁ och V r.; Engelska i V—III; Matematik i III k. och IV ₂ k.	24	„	„	„
extra Läraren <i>P. A. V. Gullbergson</i> : Latin, Tyska, Svenska, Hist. och Geogr., Kalligrafi i IV ₂ ; Franska i IV r.	24	„	„	„
extra Läraren <i>P. E. Melin</i> : Grekiska i V; Latin i III; Natur.-hist. i III och IV	28	„	„	„
Musik-Direktören <i>G. Nordvall</i> : Musik och Sång i alla klasser	11	„	„	„
Ritläraren <i>N. Tufvesson</i> : Kalligrafi i II och III; Teckning i alla klasser . .	11	„	„	„
Gymnastikläraren, Kapten <i>R. Bolling</i> : Gymnastik- och vapenföring i alla klasser	9	„	„	„

*) 2. = högre, 1. = lägre afdelningen, k. = klassiska linien, r. = reallinien.

Skriföfningarne hafva under läsåret handhafts:

- de *Latinska* af Rektor för VII₂.; af Lektor *Sundén* för VII₁.; af Con-Rektor *Olauson* för VI₂.; af extra Läraren *Gullbergson* för VI₁.; af Adj. *Wulff* för V₂.; af Adj. *Westholm* för V₁.
 de *Svenska* af Lektor *Sundén* för VII₂.; af Lektor *Löfberg* för VII₁.; af Lektor *Gihl* för VI₂. *k*.; af Adjunkten *Peterson* för VI₁. *k*. och VI *r*.; af extra läraren *Melin* för V₂.; af vik. Adj. *Kökeritz* för V₁.
 de *Franska* af v. Lektor *Modin* för VII.
 de *Tyska* af v. Lektor *Hwasser* för VI₂.; af Adj. *Rathsman* för VI₁. och V₂.; af v. Adj. *Brandberg* för V₁.; af v. Adj. *Lindstén* för IV.
 de *Mathematiska* af Lektor *Björling*.
 de *Fysikaliska* af Lektor *Johanson*.

De särskilda skriföfningarne med de lärjungar, som äro befriade från läsningen af Grekiska språket, hafva handhafts:

- de *Latinska* af Rektor, Lektor *Sundén*, Con-Rektor *Olauson*, extra Läraren *Gullbergson*, Adj. *Wulff*.
 de *Franska* af v. Lektor *Modin* och Adj. *Rathsman*.
 de *Tyska* och *Svenska* af Adj. *Brandberg*.

Klassföreståndare hafva under läsåret varit: för VII₂. Lektor *Björling*; för VII₁. Lektor *Johanson*; för VI₂. Lektor *Sundén*; för VI₁. v. Lektor *Hwasser*; för VI *r*. v. Lektor *Modin*; för V₂. Adj. *Rathsman*; för V₁. Adj. *Westholm*; för IV Adj. *Lyrberg* och extra Läraren *Gullbergson*; för III Adj. *Peterson*; för IV och III *r*. v. Adj. *Kökeritz*; för II vik. Adj. *Lindstén*; för I Adj. *Stigman*. Den särskilda inspektionen öfver lärjungarne har varit fördelad emellan samtliga Lärarne.

C. Lärjungarne.

Antalet utgjorde vid förra årsberättelsens afgifvande	323.
Under detta läsåår hafva blifvit inskrifne:	
Höstterminen	65.
Vårterminen	00
Sedan förra årsberättelsens afgifvande afgangne	57.
Sålunda utgör antalet denna dag	331.
Af dessa tillhöra 15 första klassen.	
42 andra „	
41 tredje „	
60 fjerde „	
39 femte „	lägre afd.
44 femte „	högre „
22 sjette „	lägre „
22 sjette „	högre „
25 sjunde „	lägre „
21 sjunde „	högre „

Summa 331.

Realisternas antal är 25, hvaraf 4 tillhöra III, 5 IV, 2 V₁, 5 V₂, 1 VI₁, 5 VI₂, 2 VII₁, 1 VII₂. — 30 lärjungar hafva läst Latin utan Grekiska, 11 Hebreiska, 30 Engelska, ehuru tillhörande klassiska linien. — Från reala till klassiska linien hafva under läsåret 4 lärjungar öfvergått. — Genom dödsfall har läroverket förlorat 3 lärjungar, af hvilka *C. J. Jakobsson* vådli-

ligen omkom vid badning under sommarferierna; *D. V. Olason* efter långvarig sjuklighet och *J. D. Lindström* efter en kort sjukdom afledt i sina hem. Af de öfrige Afgångne hafva 17 efter aflagd Maturitetsexamen afgått till Universitetet, 3 till annat läroverk, 2 till teknisk skola, 4 till Krigsskolan, 1 till Veterinär-Institutet, 1 till Folkskolelärare-Seminarium, 2 att priv. fortsätta sina studier, 1 till sjös, 3 till handel, 10 till andra yrken, 13 utan uppifvet ändamål.

D. Skollokalen.

I afseende härpå är att omnämna, att i Gymnastiklokalen 2:ne nya jernkaminer blifvit uppsatta, äfvensom att apparenjen blifvit från Gymnastiksalens midt, där densamma för åtskilliga rörelser var hinderlig, dels flyttad intill väggarna, dels så inrättad, att den vid behof kan hissas upp i taket, hvarjemte åtskillig ny redskap blifvit anskaffad och den förut varande upphjelp. Den temligen betydliga kostnaden härför har bestridts af Läroverkets Byggnadsfond.

E. Undervisnings-materielen.

För Bibliothekets medel äro bland annat inköpta:

Öfversigt af Kgl. Vetenskaps-Akademiens förhandlingar. Del. 1—21.

Upsala Universitets Årsskrift för 1867.

Schnitzlein, Iconographia familiarum natural. regni vegetabilis, Häft. XIX.

Erdman, A. Sveriges qvartära bildningar, Stockh. 1868.

— Sveriges geologiska Undersökning, Bladen 1—19.

Lindeberg, C. J. Hieracia Scandinaviæ exsiccata. T. I.

Följande gåfvor till Bibliotheket och Samlingarne får jag med tacksamhet omnämna:

Från Kongl. Ecclesiastik-Departementet:

Sveriges Runurkunder af *R. Dybeck*; Uppland, 6:te häft.

— — — — II. Stockholms län, 2:a häft.

Codices Gotici Ambrosiani. Ups. 1864—68, in 4:to.

Musica Sacra. 2:a delen. Stockh. 1867.

Svensk Psalmhistoria af *Beckman*, häft. 7—10.

Ordbok öfver Svenska Allmogespråket af *Rietz*, häft. VI—X.

Handlingar rörande Sveriges Historia. 1:a ser. IV.

Samlade Vitterhetsarbeten af bröderna *Hjärne* och *Columbus*, 2 band.

— — — — banden IV—VII, utgifna af *P. Hanselli* i Upsala.

The old Northern Runic Monuments of Scandinavien and England by *G. Stephens*. P. I. London 1866, in folio.

Underdånigt Betänkande af den i Näder tillsatta Kommissionen för behandling af åtskilliga till undervisningen i Historia och Geografi inom Elementarläroverken hörande frågor.

Från Kgl. Svenska Akademien:

Dess för år 1868 preglade minnespenning öfver Grefve *Carl Piper*.

Från Kgl. Vetenskaps-Akademien:

Meteorologiska iakttagelser i Sverige, anställda och bearbetade af *E. Edlund*. B. 6—8. (åren 1864—1866).

Akademiens Handlingar. B. 5. 2 och 6. 1. 2. (åren 1864—66).

Öfversigt af Akademiens Förhandlingar. B. 22—24 (åren 1865—67).

Sveriges ätliga och giftiga svampar, häft 7—10.

Akademiens minnespenning öfver Prof. *C. H. Mosander*.

Från Vitterhets, Historie och Antiquitets-Akademien;

Svenska Fornskriftsällskapets Samlingar, häft. 23—49.

Från Westmanlands och Dala Nation i Upsala.

Akademiskt årstryck.

Från Universitetet i Christiania:

Sars, M. Om de i Norge forekommende fossile Dyrelevninger fra Qvartærperioden. Christ. 1865.

— Mémoires pour servir à la connaissance des Crinoides vivants. ibd. 1868.

— Om Siphodentalium vitreum. ibd. 1861.

— Bidrag till kundskab om Kristianiafjordens Fauna. ibd. 1868.

Sars, G. O. Norges Ferskvandskrebsdyr I. Clodocera Ctenopoda. ibd. 1865.

Sörensen, H. L. Beretning om en botanisk Reise i Omegnen af Fæmundsöen og i Trysil. ibd. 1867.

Seze, S. A. Om Sneebraen Folgefon. ibd. 1864.

Hjortdahl, Th. Om Underberget vid Kongsberg. ibd. 1868.

— Om de geologiske Forhold paa Kystestrekningen af Nordre Bergenhus Amt. ibd. 1864.

Siebke, H. Entomologiske Undersøgelser. ibd. 1866.

Från Academy of Science of St. Louis:

The Transactions. Vol. II. St. Louis 1868.

Från Smithsonian Institution:

Contributions to Knowledge. Vol. XV. Washington 1867.

Miscellaneous collections. Voll. VI & VII. ibd. 1867.

Annual Report for 1866 & 67. ibd. 1866 & 67.

Annual Report of the trustees of the museum of Compar. Zoology 1866. Boston 1867.

Report of the Secretary of War. Washington 1866.

Från Utgifvaren:

Archiv der Mathematik und Physik, herausgegeben von *J. A. Grunert*. Th. 47, 48 och 49. h. 1. 2. Greifswald 1867—68.

Från Författarne:

Hemiptera Africana, auctore Prof. *C. Stål*. T. I—IV. Hasuiæ 1864—66.

Catalogus plus quam 2700 dissertat. theolog. defensor. et habitarum ab anno 1600 usque ad 1866 in Academiis Neerlandiæ, Germaniæ et Sueciæ a Dr *T. Müller*, Amstelodami 1867.

Catalogus plus quam 10000 dissert. juridicarum Amstel. 1867.

Från Hr Grefve Hamilton å Hedensberga

En äggsamling.

Från Sällskapet *Karlsbröderna* har genom Hr Grosshandlaren *A. Moberg* blifvit till under-tecknad öfverlemnad den frikostiga gåfvan af 200 Rdr Rmt, för att i 3:ne prämier, 2:ne å 75 och ett å 50 Rdr Rmt, vid Vårterminens slut enligt Läroverks-Collegii bestämmande tilldelas 3:ne behöfvande och hoppgifvande ynglingar af läroverkets 6:te eller 7:de klass.

Vid den muntliga afgangsexamen, som egde rum härstädes den 5:te och 6:te Juni sistlidet år, blefvo följande 17 lärjungar tillhörande 7:de klassens högre afdeln. mogne förklarade: *A. B. Milenius, F. U. Milenius, P. H. S. Barkén, J. A. Roos, O. V. Bolin, C. A. Borelius, P. E. Melin, G. E. Fahlcrantz, B. H. V. v. Unge, J. A. Sollenberg, H. G. Blumenberg, J. Gabrielsson, C. J. Hellman, J. G. Ahlborg, C. F. A. von Post, C. F. E. Brandberg, A. S. L. Hjulström*. Såsom Censorer fungerade: Prosten Ledamoten af Nordstjerneorden Fil. Dokt. *J. Andersson* och Adjunkten vid Upsala Akademi Fil. Dokt. *Rob. Thalén*.

Den skriftliga examen med de 20 lärjungar i sjunde klassens högre afdelning, som i stad-gad ordning anmält sig till afgangsexamen under innevarande Vårtermin, egde rum den 16, 17, 19 och 20 nästlidne April. Den muntliga examen, till hvilken desse samtliga blifvit admitterade, kommer att börjas Måndagen den 31 Maj.

Årsexamen med läroverkets samtliga klasser kommer att hållas *Måndagen* och *Tisdagen* d. 7 och 8 Juni, hvardera dagen kl. 9—12 f. m., samt den förra dagen 4—6, den senare 4—5 e. m. Slutöfning i Sång sker på stora lärosalen *Onsdagen* den 9 Juni kl. 9 f. m. (Uppvisning i Gymnastik egde, i anseende till Gymnastiklärarens nödtvungna bortresa i andra tjänsteärenden, rum den 7 Maj). Sedan derefter flyttningen klasserna emellan, äfvensom de belöningar och under-stöd, som blifvit lärjungar tillerkända, offentligen gifvits tillkänna, kommer läsåret att afslutas med Gudstjenst i Domkyrkan, då tecken gifves med stora klockan.

Att läroverkets Eforus, Biskopen, Ledamoten af Kgl. Nordstjerneorden, Högvördigste Hr Doktor *C. O. Björling* måtte tackas med sin närvaro gifva åt ofvannämnda offentliga förrättningar ökad vikt och betydelse, derom anhåller jag härmed vördsammast. Med samma vördsamma anhållan vänder jag mig äfven till de män, hvilka H. H. Eforus anmodat att såsom ledare och vittnen vid examen tillstädesvara: Chefen för Kgl. Westmanlands Regemente, Öfversten, Ridd. af K. S. O. och D. D. O. Hr *J. G. Eketrä*, Sekundchefen för Kgl. Lifregementets Grenadiercorps, Riddaren af K. S. O. och S:t O. O. Friherre *H. Falkenberg*, Landssekreteraren, Fil. Dokt. Hr *N. C. E. Treffenberg*, Landskamreraren, Ridd. af K. N. O., Hr *C. M. Selling*, Borgmästaren *E. W. Abenius*, Stadsläkaren, Ridd. af K. W. O., Hr Doktor *L. M. Altin*, Lazarettläka-ren, Hr Doktor *J. F. Claréus*, Prosten, Ledam. af K. W. O., Fil. Dokt. Hr *L. E. Boberg*; och skall räkna det för en heder och glädje att vid samma tillfällen få se rätt talrikt närvarande ungdomens Föräldrar, Anhörige och Målsmän, samt öfrige vetenskapernas och den offentliga undervisningens Gynnare och Vänner.

Westerås den 24 Maj 1869.

Ludvig Mossberg.

II. Lägre Elementarläroverket i Sala.

(Uppgift af Rektor, Fil. Doktor J. G. Westman.)

Läroverkets Ordinarie Inspektor, Prosten Fil. Doktor *J. E. Fant* har under läsåret aflidit. Prosten *Fant* hade, under en följd af år, innehaft denna befattning och under helsans dagar visat Läroverket flera prof af omsorg och välvilja, tills han af sjukdom, de sista åren, hindrades att samma befattning utöfva. Frid öfver hans minne!

A. Undervisningen.

Höstterminen började den 31:sta Augusti och slutade den 19:de December: Vårterminen började den 18:de Januari och kommer att afslutas den 5:te Juni.

Tiden för den dagliga undervisningen har varit kl. 7—9 och 10—12 förmiddagarne samt två timmar Måndags-, Tisdags-, Thorsdags- och Fredagseftermiddagar.

Första och Andra klassernas lärjungar, med 2 lästimmor mindre än 3:dje klassens, hafva varit lediga kl. 7—9. Thorsdagar. Fjerdedels-timmen, hvarje morgon, före kl. 7 har blifvit använd till bön och bibelläsning. Gymnastiköfningarne hafva försiggått kl. 12— $\frac{1}{2}$ hvarje dag; Öfningarne i Ritning och Sång hafva hållits, de förre kl. 2—3 Onsdags- och Lördagseftermiddagar, de sednare kl. 3—4 samma eftermiddagar.

Hemlexor hafva under detta år gifvits endast i 3:dje klassen och der, till någon dag, icke i flere än tvenne läroämnen. Den tid, som på detta hemarbete behöft användas, kan beräknas till en timme pr dag.

Beträffande omfånget af undervisningen, får jag hänvisa till här bifogade klasskurser.

B. Lärarne.

Collega Fil. Dukt. *P. E. Wallstersson* har under hela läsåret åtnjutit tjänstledighet för idkande af språkstudier i Utlandet, och har Löjtnant *F. Aminoff*, under begge terminerna, varit förordnad att uppehålla Collega *Wallsterssons* tjänsteåligganden.

Äfven under detta läsåår hafva de bägge nedersta klasserna varit sammanslagna vissa timmar med gemensamt meddelad undervisning, äfvensom ämnesläsning för lärarne varit begagnad.

Undervisningsskyldigheten har varit fördelad på följande sätt: Rektor har undervisat i Christendom 3 timmar, i Matematik 3, i Svenska 8, i Historia och Geografi 10, — tillsammans 24 timmar i hvarje vecka.

Collega *J. G. Arpi*: i Latin 10 timmar, i Christendom 6, i Matematik 8, i Kalligrafi 4, — tillsammans 28 timmar.

v. Collega, Löjtnant *Aminoff*: i Matematik 7 timmar, i Naturvetenskap 5, i Tyska 13, i Engelska 3, — tillsammans 28 timmar.

Skriföfningarne hafva försiggått på lärorammet och rättats af läraren i ämnet.

Sångläraren Löjtnant *F. Aminoff* har undervisat i Sång 2 timmar i veckan och, såsom t. f. Gymnastiklärare, i Gymnastik 3 timmar.

T. f. Ritlärarinnan, Demoiselle *A. Lindfeldt*: i Ritning 2 timmar.

Collega *Arpi* har varit klassföreståndare för 1:a klassen.

v. Collega Löjtnant *F. Aminoff* „ „ 2:a „

Rektor „ „ 3:e „

C. Lärjungarne.

Före Hösttermins början afgingo 16, af hvilka 6 öfvergått till Högre Elementar-Läroverk. Höstterminen inskrefvos 12; Antalet var den termin 40.

Före vårtermins början afgingo 4, af hvilka 1 för att egna sig åt landtbruk, 2 för att begagna privat undervisning och 1 för sjukdom, i hvilken han sedermera afled. Vårterminen inskrefvos 7, hvadan antalet denna termin är 43.

Från klassiska till reala linien har under läsåret 1 öfvergått.

Lärjungarnes antal i de särskilda klasserna har varit följande:

Under Höstterminen:	Under Vårterminen:
i 1:a klassen 10.	i 1:a klassen 15.
i 2:a klassen 12.	i 2:a klassen 12.
i 3:e klassen 18.	i 3:e klassen 16.
deraf 8 på reallinien.	deraf 8 på reallinien.

D. Skollokalen.

I afseende härfpå ingen annan förändring, än att kaminen i Gymnastiksalen blifvit reparerad.

E. Undervisnings-Materielen.

För Skolans medel hafva blifvit inköpta: Ett Tellurium; Apothekar *W. Anderbergs* mineralsamling om 62 N:r; Ett Herbarium, innehållande öfver 300 Svenska Vexter samt 25 stycken Trädgevärd.

Följande gåfvor till läroverket får jag med tacksamhet omnämna: Från Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien: Häftena 20—49 af Svenska Fornskriftsällskapets Samlingar; genom Consistorii-Expeditionen: *Rietz*, Svenska Allmoge-Språket häft. 6—10; *Beckman*, Svensk Psalmhistoria häft. 7—10; *Cronhamn*, Musica-Sacra 2:dra Del.; från Herr Professorn och Riddaren *O. Glas*: Conversations-Lexicon 18 Band; från Herr Bergshauptmannen och Riddaren *P. N. Séwen*: en Geologisk Samling af Bergarter, 148 Stuffer, samt en Samling mineralier och Hyttproducter från Sala Silfververk.

F. Examina.

Hösttermins-examen hölls den 19 December, dervid såsom ledare och vittnen voro närvarande: t. f. Inspector Scholæ Herr Bergshauptmannen och Riddaren Fil. Dokt. *P. N. Sewén*, Herr Kyrkoherden *C. C. Lindborg* och Herr v. Häradshöfdingen *P. Schött*.

Offentlig årsexamen är af H. H. Ephorus utsatt att hållas den 5:te instundande Juni.

Sala den 10 Maj 1869.

Klasskurser för Elementarläroverket i Sala.

Christendom.

Klassen I. — Biblisk Hist.: Gamla Testamentets efter Hübner. -- Första hufvudstycket af Katechesen. — Valda bibelspråk och Psalmer.

Klassen II. — Bibl. Hist.: Nya Testamentets. — Andra hufvudstycket af Katechesen. — Valda Bibelspråk och Psalmer.

Klassen III. — Bibl. Hist.: repetition. — 3:dje, 4:de och 5:te hufvudstyckena af Katechesen. — Valda Bibelspråk och Psalmer.

Historia och Geografi.

- Kl. I. — Geografi: Sveriges, Norriges och Danmarks politiska efter Palmblads Lärobok.
 Kl. II. — Historia: till Vasa-Ätten efter Ekelunds mindre sammandrag jemte lämplig Läsebok.
 — Geografi: Rysslands och Englands politiska.
 Kl. III. — Historia: till Frihetstiden jemte lämplig läsebok. — Geografi: Större delen af Europas politiska.

Mathematik.

- Kl. I. — Arithmetik: Hela tal. — Öfning i hufvudräkning. — Linearteckning efter Ekman.
 Kl. II. — Arithmetik: Sorträkning. — Öfning i hufvudräkning. — Linearteckning.
 Kl. III. — Arithmetik: Sortöfning. — Bråk samt Enkel Regula-de-tri.
 Geometri: Euklid. Bok. I. utom bevisen för theoremen.
 Real-linien dessutom: sammansatt Regula-de-tri, jemte särskilda praktiska öfningar i Arithmetik.

Naturvetenskap.

- Kl. I. — Fysisk Geografi: Allmän kännedom om Verldsdelarne samt det viktigaste af Europas fysiska Geografi, efter Palmblad.
 Kl. II. — Fysisk Geografi: det allmännaste af Globläran och de främmande Verldsdelarnes fysiska Geografi. — Botanik: Arrhenius, Botanikens första grunder, det med gröfre stil tryckta. Insamling af 50 vextarter.
 Kl. III. — Fysiska Geografien avslutad och repeterad. — Botanik: Arrhenius, Botanikens första grunder, fullständigt med begagnande af plancherne i Anderssons och Thedenii Skol-botanik. Insamling af 50 vextarter.
 Real-linien dessutom: det viktigaste af 1:sta, 2:dra, 6:te och 7:de kapitlen af Agardhs Naturkunnighetens första grunder.

Svenska Språket.

- Kl. I. — Redogörelse för Ordklasserna och Satsdelarne efter 1:sta och 2:dra kap. af J. I. Brodén's lärobok. — Upplösning af valda stycken ur Hist. Läsebok, med redogörelse för innehållet. — Rättstafningar.
 Kl. II. — Brodén's lärobok 1:sta, 2:dra och 3:dje kap. fullständigare. — Det nödvändigaste af afdeln. 1 och 2 i 4:de kap. — Uppläsning af valda stycken. — Satsöfningar och Skriföfningar.
 Kl. III. — Läseöfningar. — Repetition af det lästa i Brodén's lärobok, med fortsatta Satsöfningar. — Skriföfningar.

Tyska.

- Kl. I. — Svedboms Elementarkurs, 26 Fabler. — Det viktigaste af formläran efter Stahls lärobok.
 Kl. II. — Svedboms Elementarkurs fullständig, samt något af samme författares större läsebok. — Formläran utförligare. — Försök med locutions- och Skriföfningar.
 Kl. III. — Svedboms Elementarkurs fullständig och af Läseboken st. 1—16 med utförliga analyser. — Formläran fullständig. — Locutionsöfningar.

Engelska.

- Kl. III. — Uttalsläran efter Olde. — Explikation: Öhrlanders lärobok 15 sidor jemte nödig Grammatik.

Latin.

- Kl. III. — Läseöfningar efter Rabe, i förening med extemporerade Satsöfningar. — Det viktigaste af formläran och Syntaxen. — Cornelius Nep. de första "Fältherrarne".
-

III. Lägre Elementarläroverket i Arboga.

(Uppgift af Rektor, Fil. Dokt. L. H. Afzelius.)

Undervisningen.

Höstterminen börjades den 31 Augusti och avslutades den 19 December; Vårterminen börjades den 25 Januari och kommer att avslutas den 11 inst. Juni.

Läroverket har under läsåret haft att fagna sig åt ett besök af Herr Expeditions-Sekreteraren och Riddaren m. m. *G. Wennerberg*, som den 12 Oktober inspekterade läroverket och afhöorde undervisningen. De råd och anvisningar, han vid tillfället meddelade, hafva — det erkännes med tacksamhet — ländt läroverket til båtнад.

Sedan Kongl. Maj:t i Näder medgifvit, att ytterligare en af de vid läroverket nyinrättade läraretjänsterna finge medelst vikarie uppehållas, har under läsåret undervisningen varit utsträckt till öfre 5:te klassens läroämnen och lärokurser.

Läsetimmarna hafva fortfarande varit förlagda till förmiddagarna kl. 8—10 samt kl. 12—3 efterm., och dessutom för klasserna III—V till kl. 5—6 Måndags- och Thorsdags-eftermiddagar. — Öfningarna i Gymnastik hafva egt rum för alla lärjungarna gemensamt hvarje dag en half timme omedelbart efter morgonlektionernas slut; till vapenöfningar har för de lärjungar, som deruti öfvats, en timme på Lördagseftermiddagarna varit anslagen. — Öfningarna i Sång — liksom i Instrumentalmusik för dem, som dertill anmält sig — hafva varit förlagda till Tisdags- och Fredagseftermiddagar; de båda Sångafdelningarna hafva haft den gemensamma öfningstimmen på Onsdagseftermiddagarna. — Hvad undervisning i Teckning beträffar, har äfven under detta läsåår det ledsamma förhållande egt rum, att de få dertill skicklige personer, som här finnas, ej velat eller kunnat åtaga sig densamma; läroverket har dock nu förhoppning att till nästa läsåår erhålla skicklig lärare för detta undervisningsämne.

Hvad det hemarbete beträffar, som blifvit lärjungarne ålagdt, hafva, med undantag för 1:sta klassen, hemlexor, förut på lärorummet genomgångna, blifvit lärjungarne föresatta, för 2:dra klassen i allmänhet i 2:ne ämnen, för de öfriga i allmänhet i 3:ne ämnen dagligen. Den tid, som hemlexorna i allmänhet anses hafva upptagit, har varit: för 2:dra klass. 1½ timme dagligen; för 3:dje klass. 1½ à 2 timmar; för 4:de klass. omkring 2 samt för 5:te 2½ à 3 timmar. Den tid, lärjungarne behöft använda på sina hemscripta, har flertalet uppgifvit till 2 à 3 timmar i veckan.

Undervisningen fördelades vid läsårets början på följande sätt emellan lärarne:

Rektor: Kristendom och Svenska (2 tr) i klass. V; Latin i V, IV (gemensamt med V1., 2 tr) och III (2 tr); Franska och Engelska i V—IV; Tyska i V samt IV (1 te); öfvervakat Välskrifningen i IV; tillsammans 26 timmar i veckan.

Kollega *L. T. Sundell*: Matematik i IV—II; Latin i IV; Tyska i IV (2 tr); Svenska skriföfningar i IV k., 1 te, och i III r., 1 te; tillsammans 30 timmar.

Kollega, Fil. Dr *G. H. von Stapelmohr*: Matematik och Fysik i V; Latin, Tyska och Engelska i III; Svenska (skriföfningar) i V1., 2 tr, IV r., 1 te, och i II, 1 te; Fys. Geogr. i III, 1 te; Bibl. Histor. i II, 1 te; Välskrifning i III—II; tillsammans 28 timmar.

Kollega, Fil. Kand. *J. E. E. Åhrling*: Kristendom i IV—III; Histor. och Geogr. i V—IV samt III (4 tr); Naturalhistoria i V—II; Välskrifning i V, III, II; tillsammans 30 timmar.

Vik. Kollega *S. J. Arosin* (under Vårterminen vik. Koll. *J. A. Wessén*): Grekiska i V; Svenska i IV—II (med undantag af ofvannämnda skriföfningstimmar); Kristendom, Tyska samt Histor. och Geografi i II; tillsammans 30 timmar.

Vik. Kollega *J. G. Spangenberg*: Alla ämnen i I; tillsammans 30 timmar.

Rektor har rättat 5:te klassens Latinska och Tyska hemthemata; Kollega *Sundell* 4:de klassens; Kollega *Stapelmoor* öfre 5:te klassens Svenska hemscripta.

Under läsåret hafva följande lärostycken blifvit genomgångna:

Första Klassen.

Kristendom: Bibl. Historia, Gamla Testamentets, efter Åkerblom. — Första hufvudstycket af Katekesen. — Läsning af valda psalmer.

Modersmålet: Efter Brodén's lärobok, Kap. 1—3 till den starka Konjugationen, det viktigaste af sats- och formläran, med satsanalys och rättstafningsöfningar. — Läsning af Starbäck's Berättelser ur Svenska Historien, Sagoperioden, med redogörelse för innehållet af det lästa.

Tyska: Hjorts Grammatik, det viktigaste af formläran till och med hjälpverberna, samt de dubbla översättningsöfningarna från början till sid. 124.

Mathematik: Arithmetik, de 4 räknesätten i hela tal. — Öfning i hufvudräkning. — Linearteckning.

Naturvetenskap: Allmän kännedom om verldsdelarna samt det viktigaste af Europas fysiska Geografi, efter Palmblad.

Historia och Geografi: Sveriges, Norges och Danmarks politiska Geografi.

Andra Klassen.

Kristendom: Bibl. Hist., Nya Testam. — Andra och tredje hufvudst. af Katekesen. — Läsning af valda psalmer.

Modersmålet: Läroboken, Kap. 1—3 fullständigare. — Satsanalys och rättstafningsöfningar. — Läsning ur Berlins läsebok i Naturläran.

Tyska: Formläran, det viktigaste till de intransitiva Verbernas böjning. — Svedboms Elementarkurs, fablerna samt "Kurze Erzählungen".

Mathematik: Arithm., Bråk (vanliga och decimalbråk), samt sorters fördelning och reduktion. — Öfning i hufvudräkning. — Linearteckning.

Naturvetenskap: Botanik: Anderssons Inledning till Botaniken, Häft. 1, det viktigaste om växtorga- nernas yttre former, med ledning af Anderssons botaniska väggtaflor samt några insamlade allmänna växter. — Fys. Geografi: Europas, Asiens och Afrikas.

Historia och Geografi: Fäderneslandets Historia till Gustaf Wasa, efter Ekelunds "Lärobok för första begynnare". — Europas politiska Geografi t. o. m. Tyskland, efter Palmblad.

Tredje Klassen.

Kristendom: Bibl. Hist. repet. — Tredje, fjerde och femte hufvudst. af Katekesen samt repet. — Läsning af valda psalmer.

Modersmålet: Brodén's lärobok, det förut genomgångna noggrannare repet. — Satsanalys. — Rättstafnings- och Interpunktionsöfningar. — Realliniens särskilda timme använd till skriföfningar.

Latin: Rabes lärobok, det viktigaste af formläran, samt afdeln. 1—2 af läseboken.

Tyska: Formläran utförligare. — Svedboms större läsebok styck. 1—23. — Realliniens särskilda timmar använda till skriföfningar.

Engelska: Enbloms lärobok, Uttalsläran, Läseboken sidd. 1—21, med undantag af styck. 19, 20, 23. — Grammatik muntligt meddelad.

Mathematik: Klassiska linien: Arithm., de fyra räknesätten med sorter; repetit. af vanliga och decimalbråk. — Geometri, Euklides Bok. 1, proposit. 1—26. — Reallinien: Arithm., detsamma som klass. linien jemte Regula-de-tri (enkel och sammansatt). — Geometri, Eukl. Bok. 1.

Naturvetenskap: Botanik, Anderssons Inledning till Botaniken, Häft. 1, det hufvudsakligaste med ledning af Anderssons botaniska väggtaflor och Thedenii Skolbotanik samt insamlade 50 växtarter. — Zoologi, Sundeval's lärobok t. o. m. Bestiolæ. — Fys. Geogr., alla verldsdelarnas.

Historia och Geografi: Fäderneslandets Historia till Carl X Gustaf. — Europas politiska Geografi till Spanien.

Fjerde Klassen:

- Kristendom:* Repet. af Katekes och Bibl. Historia. — Katekisation. — Läsning af Luce Evangelium, Kap. 15—24 (1 timme i veckan gemensamt med kl. V).
- Modersmålet:* Repet. af det förut lästa. — Af Kap. 4 det nödvändigaste. — Rättstafnings- och Interpunktionslära. — Skriföfningar på lärorummet.
- Latin:* Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon, Pausanias. — Formläran fullständigare. — Af Casusläran det viktigaste.
- Tyska:* Formläran fullständigare; af Syntaxen det nödvändigaste. — Svedboms st. läsebok, styck. 1—39. — För Reallinien ett hemthema i veckan.
- Engelska:* Enbloms lärobok, Läseboken styck. 1—30. — Af formläran det viktigaste t. o. m. de oregelb. Verberna.
- Franska:* Oldes lärobok, det viktigaste af formläran till de oregelb. Verberna. — Läsebokens 1:sta afdelning, styck. 1—20.
- Mathematik:* Klass. linien: Arithm., enkel och sammansatt Regula-de-tri. — Geometri, Eukl. Bok. 1, proposit. 27—48, samt Bok. 2. — Reallinien: Arithm., Regula-de-tri med användning på Intresseräkning m. m. — Repetition. — Algebra, Björlings (8:de uppl.) till § 3 af Andra Kapitlet. — Geometri, Eukl. Böckerna 2—4.
- Naturvetenskap:* Botanik: Anderssons Inledning till Botaniken, Häft. 1. — Insamlade ytterligare 50 växtarter. — Zoologi: Klass. linien: läroboken t. o. m. Bestiolæ; Reallinien: Mammalia och Aves. — Fys. Geografi repet.
- Historia och Geografi:* Fäderneslandets Historia afslutad. — Europas politiska Geografi afslutad.

Nedre Femte Klassen:

- Kristendom:* Katekisation. — Läsning af Luce Evangelium, Kap. 15—24. — Dogmatik, Norbecks, Kap. 1—3 till § 31. — Bergs Bibelhandbok.
- Modersmålet:* Läroboken repeterad. — Rättstafnings- och Interpunktionsöfningar. — Uppsatser, skrifna på lärorummet. — Läsning af valda stycken ur Runebergs och Tegnér's skrifter.
- Latin:* Cornelius Nepos: Pausanias, Lysander, Alcibiades, Thrasybulus, samt repet. af det förut lästa. — Form- och Casusläran fullständigare; fortsättning af Syntaxen, det viktigaste. — Ett hemthema i veckan.
- Grekiska:* Kühners Grammatik, det hufvudsakligaste af formläran t. o. m. *βουλεύω*. — Läseöfningsstyck. 1—18.
- Tyska:* Formläran repet.; Syntax. fullständigare. — Läseboken, styck. 36—59. — För Reallinien ett hemthema i veckan.
- Engelska:* Grammatik fullständigare. — Läsebokens 1:sta afdelning afslutad.
- Franska:* Formläran t. o. m. de oregelb. verberna. — Läsebokens 1:sta afdeln., styck. 1—45.
- Mathematik:* Klass. linien: Arithm., repet. t. o. m. Regula-de-tri; Intresseräkning. — Algebra, de fyra räknesätten med hela tal. — Geometri, Eukl. Bok. 3. — Reallinien: Arithm., Intresse-, Rabatt- och Bolagsräkning, samt repet. af det föregående. — Algebra, om negativa kvantiteter och eqvationer af 1:sta graden med en obekant, jemte problemerna i läroboken, sidd. 67—72, samt problemer ur Björlings problemsamling. — Geometri, Eukl. Bok. 4 samt repet. af de föregående.
- Naturvetenskap:* Botanik: Anderssons Inledning till Botaniken, Häft. 2, "Kronblomstriga", "Fästblomstriga" och "Foderblomstriga", med ledning af egna herbarier och Thedenii Skolbotanik. — Insamlade ytterligare 75 växtarter. — Zoologi: Klass. linien: t. o. m. Aves. — Reallinien: Amphibia och Pisces, samt repet. af Aves. — Fysik: Floderi lärobok, Inledningen och Geostatiken jemte problemer.
- Historia och Geografi:* Repet. af Fäderneslandets Historia från och med Frihetstiden, samt af Europas polit. Geografi fr. o. m. Tyskland. — Öfversigt af de öfriga verldsdelarnas polit. Geografi. — Allmän Historia: Klass. linien: Gamla tidens Historia, efter Ekelund, till Roms inre oroligheter; Reallinien: Gamla tidens samt Medeltidens Historia, efter Wennerströms lärobok.

Öfre Femte Klassen:

(Endast klass. linien.)

- Kristendom:* Katekisation. — Läsning af Luce Evangelium, Kap. 15—24. — Dogmatik, Norbecks, Kap. 1—4. — Bergs Bibelhandbok.

- Modersmålet*: Läroboken repet. — Rättstafnings- och Interpunktionsöfningar. — Läsning af valda stycken ur Runebergs och Tegnér's skrifter. — Hemscripta.
- Latin*: Grammatik fullständigare. — Cæsar de bello Gallico, Bok. 1—2, Kap. 24. — Ovidii Metamorph., Phaëton. — Ett hemthema i veckan.
- Grekiska*: Formläran t. o. m. Verba på μ . — Xenophons Anabasis, Kap. 1—5 af 1:sta Bok.
- Tyska*: Grammatik fullständigare. — Läseboken, styck. 60—89. — Öfning i öfversättning utan förberedelse.
- Franska*: Oldes lärobok, det viktigaste af formläran till de oregelb. Verberna. — Läsebokens 1:sta afdeln. styck. 1—20.
- Mathematik*: Arithm., Rabatt- och Bolagsräkning samt repet. af det föregående. — Algebra, om negativa kvantiteter och eqvationer af 1:sta graden med en obekant jemte dithörande problem. — Geometri, Eukl. Bok. 4, samt repet. af de föregående.
- Naturvetenskap*: Botanik, Anderssons lärobok, Häft. 2 till Monokotyledonerna, med ledning af egna herbarier och Thedenii Skolbotanik. — Insamlade ytterligare 75 växtarter. — Zoologi, läroboken t. o. m. Aves.
- Historia och Geografi*: Repet. af Fäderneslandets Historia från och med Frihetstiden, samt af Europas polit. Geografi fr. o. m. Tyskland. — Amerikas och Australiens polit. Geografi. — Gamla tidens Historia, efter Ekelund, till Augustus.

Lärarne.

Till en af de vid läsårets början lediga Kollegabeställningarna utnämndes under höstterminen Fil. Kandidaten *J. E. E. Åhrling*, hvilken från och med förra läsåret tjenstgjort såsom vikarie vid läroverket, och erhöi han fullmakt å tjensten den 9 November. — Såsom vikar. Kolleger under höstterminen voro dessutom tillförordnade: Studeranderne *S. J. Arosin* och *J. G. Spangenberg*. Då den förre efter halfva terminens lopp nedlades på sjuksängen i den sjukdom, som kort efter terminens slut ändade hans lif, öfvertogs hans undervisningskyldighet välvilligt af Stadskommistern, Fil. Doktor *J. F. Törnqvist* och Studeranden *C. A. Lindqvist*. — Under vårterminen hafva såsom vik. Kolleger tjenstgjort: Studeranderne *J. G. Spangenberg* och *J. A. Wessén*. — Såsom biträdande Gymnastiklärare och Instruktör i Exercis har Sergeanten vid K. Westmanlands Regemente *E. M. Eklund* fortfarande varit anställd.

Rektor har varit klassföreståndare för 5:te klassen, Kollega *Sundell* för 4:de, Kollega *Åhrling* för 3:dje, v. Kollegerna *Arosin* och *Wessén* för 2:dra, samt v. Kollega *Spangenberg* för 1:sta klassen.

Lärjungarne.

Sedan helsotillståndet bland lärjungarne under de föregående åren med Guds nåd varit ovanligt godt, har under innevarande termin äfven vårt läroverk fått pröfva, hvilka olägenheter en större sjuklighet bland lärjungarne medförer. Messling hade temligen länge varit gängse i staden och på landet omkring, då den, efter några enstaka fall, omkring fyra veckor före Påsk så hastigt grep omkring sig bland skolungdomen, att inom kort en tredjedel af lärjungarna var frånvarande. Sjukdomen var likväl af lindrig art, och vid läsningarnes början efter Påskferien slut voro de allraflästa återkomna, fullt återställda.

Vid förra redogörelsens afgifvande var lärjungarnes antal 102. Af dessa afgingo efter läsårets slut 15, deraf 2 till H. Elementarläroverket i Westerås, 4 till H. Elementarläroverket i Örebro, 1 till mekanisk verkstad, 1 till anställning på kontor, 3 till landbruksyrket, 1 till handverk, 3 utan uppgifven afsigt. En af de mest förhoppningsgifvande lärjungarne, *C. J. Olsson* i 4:de klassen, afgick med döden kort före läsårets början. — Höstterminen inskrefvos 16 lärjungar, 1 i 3:dje, 2 i 2:dra och 13 i 1:sta klassen, och var altså antalet under denna termin 102, af hvilka 1 under terminens lopp gick i handel, samt 8 afgingo efter terminens slut, deraf

1 till sjös, 4 till landtbruksyrket, 1 till enskild undervisning, 2 utan uppgifven afsigt. — Vid Vårterminens början inskrefvos 4 lärjungar, alla i 1:sta klassen, hvadan antalet för närvarande utgör 97, deraf 6 i öfre 5:te klass., 10 i nedre 5:te, 15 i 4:de, 24 i 3:dje, 21 i 2:dra och 21 i 1:sta klassen. — Af öfre 5:te klassens lärjungar hafva 5 läst Latin och Grekiska. Den ende realisten i denna afdelning har, på egen begäran och med behörigt tillstånd, undervisats gemensamt med öfrige realister i 5:te klassen. — Af nedre 5:te klassens lärjungar hafva 5 läst Latin och Grekiska; af 4:de klassens lärjungar hafva 6 samt af 3:dje klassens 12 läst Latin. — En lärjunge har under läsåret öfvergått från klassiska linien till den reala.

Skol-lokalen.

Intet anmärkningsvärdt att omnämna.

Undervisnings-materielen.

Utom några böcker, samt en ny kateder, bord och stolar till komplettering af inredningen i nedre våningen, har under läsåret blifvit inköpt ett Orgelharmonium för 300 rdr.

Från Consistorium har läroverket fått emottaga den vanliga samlingen af läroverkens årsberättelser.

Såsom ett utmärkt bevis på den välvilja, hvarmed läroverket fortfarande omfattas, får jag med största tacksamhet nämna den dyrbara gåfva, hvarmed Herr Rederi-Inspektoren *Fr. Forsberg* i Arboga under detta läseår ihågkommit läroverket, nemligen en uppsättning nya blåsinstrumenter, bestående af Tuba, Tenorhorn, Althorn, B-Cornetti och Ess-Cornetti, jemte dertill hörande prydliga lådor, och inköpt från den välkända Wahlska fabriken i Landskrona för ett pris af 500 rdr.

Dessutom får jag tacksamt omnämna följande gåfvor: en myntsamling, innehållande bland annat 56 silfvermynt, skänkt af en läroverkets f. d. lärjunge, Herr Bokhållaren *Osk. Lindström*, samt en vacker äggsamling, skänkt af ofvannämnda afidne ynglingen *C. J. Olssons* föräldrar.

Examina.

Höstterminens Examen hölls den 19 December, dervid såsom ledare och vittnen voro närvarande: Inspector Scholæ, Herr Kontraktsposten Fil. Dokt. *H. J. Robson*; Herr Borgmästaren *J. E. Hedman*; Herr Majoren och Riddaren *A. Wolffram*; Herr v. Häradshöfd. Fil. Dokt. *Th. Elfstedt*, samt Herr Handlanden *J. O. Rosendal*. Den offentliga Årsexamen är af H. H. Ephorus utsatt att hållas den 11 inst. Juni.

Arboga den 21 Maj 1869.

IV. Stadspedagogien i Köping.

(Uppgift af Rektor, Fil. Dokt. *M. Barkén*.)

A. Undervisningen.

Höstterminen, som börjades den 31 Augusti, afslutades den 18 December. Vårterminen tog sin början den 23 Januari, men dagen för dess afslutande är ännu icke bestämd.

Under läsåret har Skolan haft att glädja sig åt ett besök af Chefen för den Högre undervisningen, Expeditions-Sekreteraren m. m. Herr *G. Wennerberg*, som den 13 och 14 Oktober inspekterade Skolan och afhöorde undervisningen.

Hälsotillståndet ibland lärjungarne har under hela läsåret varit särdeles godt, ända till i förra veckan, då den allmänt gängse *Messlingen* begynte angripa Skolungdomen, utan att dock, som man hoppas, vara af farlig beskaffenhet.

Den dagliga lärotiden har varit lika fördelad som under föregående år, nemligen kl. 7—9, 10—12 och 1—2. Tisdagar, Onsdagar, Thorsdagar och Lördagar kl. 12—1 har ungdomen haft Gymnastiköfning, då de äldre lärjungarne äfven öfvats i florett- och bajonettfäktning, och infanterimanövrer under början af höstterminen och nu på våren öfvats en timma i veckan i det fria. Sångöfningarne hafva egt rum Måndagar och Fredagar kl. 4—5 e. m., hvarefter Sångläraren lemnat undervisning i Violinspelning åt dem som dertill haft lust och fallenhet. Sedan K. Maj:t i Nåder beviljat ett i underdånighet sökt anslag till arvode för en lärare uti Geometrisk- eller Linear- och Konstruktionsritning att från och med innevarande termin utgå, har undervisning i detta ämne lemnats lärjungarne Tisdagar och Fredagar, kl. 3—5 e. m.

Läroböckerna hafva hufvudsakligen varit desamma, som vid Högre Elementarläroverket i Westerås inom motsvarande klasser begagnas och Lärokurserna för första klassen äfven desamma, ehuru med någon utsträckning i ett par eller tre ämnen. I Rektorsklassen hafva lärjungarnes olika ålder och framsteg fortfarande betingat mycket olika kurser, så att de öfversta lärjungarne erhållit undervisning till ett omfång, som ungefärligen motsvarat fjerde och femte klassens. I Engelska Språket hafva 9 lärjungar åtnjutit undervisning och under höstterminen 1 i Franska och 2 i Latinska Språket på särskild tid.

B. Lärarne.

Genom ett långvarigt och svårt bröstlidande, som redan under slutet af Höstterminen nödgade skolans Sånglärare, Orgelnisten *F. A. Hyckerström*, att afstå från sin tjänstgöring och hvilket sedan slutade med hans död den 21 Mars innevarande år, har skolan förlorat en lärare, som under närmare 27 år verkat med berömvärdt nit och mycken skicklighet i detta kall och genom sitt allvarliga och flärdfria väsende tillvunnit sig lika allmän aktning och tillgifvenhet, som hans bortgång nu djupt sörjes och beklagas icke blott af medlärare och lärjungar, utan af hela detta samhälle. Kollega, Fil. Kand. *G. Bellander* har under senare delen af Hösttermin och hela Vårterminen åtnjutit *tjänstledighet* för fortsättning af sina theologiska studier vid Uppsala Akademi. *Förordnade* hafva varit Studeranden *J. A. Roos* till vik. Kollega, Underlöjtnanten vid K. Nerikes Regemente *R. Schenström* till Gymnastiklärare, Folkskoleläraren och vik. Orgelnisten *J. Ekholm* till Sånglärare och Civil-Ingenjören *E. F. Hultgren* till Ritlärare.

Rektor och Kollega hafva undervisat hvar och en inom sin klass, dock har Kollega tillika meddelat undervisning i Engelska språket åt de öfversta inom Rektorsklassen 3 timmar i veckan.

C. Lärjungarne.

Antalet vid förra läsårets slut utgjorde	44.
Vid Höstterminens början inskrefvos	6.
„ Vårterminens början inskrefs	<u>1.</u> 7. 51.
hvaremot vid Höstterminens början afgingo	12.
Vårterminens början afgingo	<u>3.</u> 15.
Antalet under Vårterminen i Rektorsklassen	19.
„ „ „ Kollegaklassen	<u>17.</u> 36. 51.

Ibland de afgångne hafva 6 öfvergått till andra läroverk, 1 till bokhandel, 2 till annan handel, 3 till mekanisk verkstad, 2 till landtbruk och 1 medföljt sina föräldrar till Amerika.

D. Skollokalen.

Härvid ingen förändring utom att nödiga bänkar m. m. blifvit för Gymnastiklokalen anskaffade.

E. Undervisningsmaterielen.

För Skolans egna medel har inköpts ett Herbarium, åtskilliga kartor, läro- och läseböcker samt någon tillökning i Gymnastik-appareljen.

Såsom gåfva har Skolan genom Consistorii-Expeditionen fått emottaga *Rietz*, Ordbok öfver Sv. Allmogespråket h. 9—10, och 1 ex. *Musica Sacra II*, samt åtskilliga läroverks Årsberättelser.

F. Examina.

Höstterminens Examen hölls den 18 December, hvarvid Skolans Inspektor, Prosten, L. N. O., Theol. Doktorn Herr *O. R. Bellander* och Borgmästaren, R. W. O. Herr *O. Schenström* såsom ledare och vittnen voro närvarande. Dagen för innevarande termins examen är ännu icke utsatt.

Köping den 9 Maj 1869.

V. Stadspedagogien i Nora.

(Uppgift af Rektor *E. Brandberg*.)

Undervisningen.

Läseårets Hösttermin börjades den 27 Augusti och afslutades den 18 December. Vårtermin, som tog sin början den 25 Januari, kommer att fortgå till och med den 12 Juni.

Den dagliga lärotiden har varit så indelad, att undervisningen efter föregången bön med sång och bibelläsning, fortgått från kl. 7—9 och $\frac{1}{2}$ 11—1 f. m. samt 3:ne dagar från $\frac{1}{2}$ 4— $\frac{1}{2}$ 5 e. m. Dock hafva under den kallaste och mörkaste årstiden morgonens lärotimmar framflyttats $\frac{1}{2}$ timme. De gymnastiska öfningarne hafva försiggått hvarje dag efter förmiddagslektionernas slut kl. 1— $\frac{1}{2}$ 2. Undervisning i sång har i saknad af lärare under hela året varit inställd.

De antagna läroböckerna äro fortfarande hufvudsakligen desamma, som vid Örebro Högre Elementarläroverks 4 nedersta klasser, och likasom vid det sednare har äfven här vid läseårets början *Mays* lärobok i Engelska språket blifvit utbytt mot *Herléns*. Likaså hafva de under året genomgångna lärokurser för *Nedra* klassen motsvarat 1:a och 2:a, och för den *Öfra* ungefärligen 3:e och 4:e klassernas kurser vid nämnda läroverk. Åt hvardera af *Öfra* klassens 2:ne latinafdelningar har dock, utom de 3:ne anslagna timmarne, 3 timmar i veckan meddelats enskild undervisning i Latin, hvartill förberedelse skett på de åt realisterna bestämda undervisningstimmar i Engelskan. De serskilda lärotimmarne hafva så fördelats emellan lärarne, att Rektor undervisat i Kristendom 8 timmar, i Historia och Geografi 8, i Välskrifning 4, i Tyska (öfra kl.) 4, i Engelska 3 och i Latin 3, tillsammans 30; Kollegan i Naturvetenskap 4, i Svenska språket 9, i Matematik 12 och i Tyska (nedra kl.) 5, tillsammans 30 timmar. Rättandet

af lärjungarnes skriftliga uppsatser på modersmålet har tillkommit Kollegan, hvaremot Rektor ensam handhaft ledningen af morgonbönerna och bibelförklaringarne.

Lärarne.

I stället för utnämnde Gymnastikläraren *A. O. Nilsson*, som för höstterminen åtnjutit tjänstledighet, har Kollega Dokt. *Billmanson* under samma tid på förordnande uppehållit Gymnastiklärarebefattningen, hvilket förordnande äfven under Vårterminen, och sedan Tit. *Nilsson* erhållit afsked från sin befattning, för *Billmanson* förnyats. Sångläraretjensten har, som ofvan nämnt är, under hela året varit vakant. Rektor har under båda terminerna varit föreståndare för Öfra och Kollegan för Nedra klassen.

Lärjungarne

utgjorde vid förlidet läseårs afslutning 30. Bland dessa afgingo före höstterminens början 5, neml. 2 till handel, 2 till enskild undervisning i hemmet och 1 utan uppgifven afsigt. Höstterminen inskrefvos i nedra klassen 6, hvadan antalet då utgjorde 31. Sedan under vinterferierna 1 afgått utan anmäld afsigt och 5 under vårterminen blifvit inskrifna, är antalet f. n. 35, nemligen 18 i öfra och 17 i nedra klassen.

Skollokalen.

Den i förra redogörelsen uttalade önskan, att till innevarande läseårs början lämplig förändring måtte vidtagas med den till pedagogien upplåtna lokal i Rektors f. d. bostad, har ock till en del blifvit förverkligad, i det att för öfra klassen ett något rymligare och serdeles ljust lärorum till sagda tid blifvit för inredning i ordning stäldt. I samma redogörelse omnämndes ock, att det nya gymnastikhuset då var färdigbyggt och att blott inredning deraf återstod. Detta hus innehåller, utom förstuga och 2:ne tamburer med deröfver anbragt läktare, en större sal af 56 fots längd, 31,5 fots bredd och 18,5 fots höjd. För uppvärmning af denna sal har staden särskildt bekostat 2:ne större jernkaminer med luftvexlingsapparater, hvarjente de båda tamburerna äro försedda med hvar sin mindre kamin. Till gymnastikattiralj hade stadens innevånare anslagit 700 Rdr Rmt och åt Skolkollegiet öfverlemnadt bestyret med dess förfärdigande och upprättande — ett uppdrag, som af kollegiet med nöje blifvit fullgjordt. Enligt den af Chefen för gymnastiska Centralinstitutet godkända ritningen dertill är all redskap så vidt möjligt placeradt efter väggarne och kan der antingen uppfästas eller med hissverk höjas upp ända till taket. Arbetet, verkställt af Snickaren *E. G. Eriksson* i Arboga, fullbordades i början af Oktober för den jemförelsevis billiga summan af nära 800 Rdr Rmt. Man har således, utan att skolans medel annat än till ringa del måst anlitas, erhållit en attiralj, hvarå arbetet blifvit med serdeles omsorg utfördt, och som i afseende på redskapens mängd är fullt tillräcklig för det nuvarande lärjungeantalet.

Undervisnings-materielen.

Af skolans egna medel har under året en del af gymnastikattiraljen, äfvensom inredning af öfra klassens nya lärorum m. m. blifvit bekostadt. Dessutom hafva diverse böcker för skolans behof och för utlåning åt medellösa lärjungar blifvit inköpta. Genom Consistoriexpeditionen har skolan bekommit *Musica Sacra* af *J. P. Cronhamn* 2 h., *J. E. Rietz'* Ordbok öfver Sv. Allmogespråket VI—X häft. och 20 ex. af Elementarläroverkens programmer.

Fonder.

Den *Norénska* stipendiifonden, 130 Rdr Rmt, har under året vunnit en icke obetydlig tillökning, i det att genom Kongl. Resolutionen af den 2 Okt. 1868 de å *Manzelliska* donationen under kollegavakansen upplupna räntor, 97 Rdr 50 öre, blifvit denna fond tillagda.

Examina.

Höstterminsexamen hölls den 18 Dec. i närvaro af Läroverkets Inspektor Kontr.-Prosten *O. Bohm*, Borgmästaren *C. J. Vatz*, Kongl. Lifmedikus *L. Engström* och Brukspatronen *H. Dillner*, såsom ledare och vittnen. Dagen för Vårtermins-examen är utsatt till den 12 Juni.

Nora i Maj 1869.

VI. Stadspedagogien i Linde.

(Uppgift af vik. Rektor *C. A. Hagström*.)

Undervisningen.

Höstterminen, som började den 31 Aug., afslutades den 11 December. Vårterminen tog sin början den 18 Januari, och tiden för dess afslutande är ännu ej bestämd. Läsetimmarne hafva, liksom förhållandet varit under de föregående åren, varit förlagda till förmiddagarne kl. $\frac{1}{2}$ 8—9; 10—12 (Onsdagar och Lördagar till kl. $\frac{1}{2}$ 1), samt Måndagar, Tisdagar, Thorsdagar och Fredagar äfven till eftermiddagarne kl. 3—5. — Under den mörkare årstiden har likväl undervisningstiden varit så förändrad, att läsningarne begynt en half timma senare på förmiddagarne och en timma tidigare på eftermiddagarne. Läroböckerna äro hufvudsakligen desamma som i h. Elementarläroverkets i Örebro lägre klasser. Af vid skolan under vårterminen närvarande 31 lärjungar läsa 1 Latin, 7 Tyska och 12 Engelska. Någon undervisning i Gymnastik och Exercis har af brist på lärare under vårterminen ej kunnat meddelas.

Lärare.

Undervisningen har under vårterminen bestridts af tillförordnade Rektorn, Stud. *C. A. Hagström*, sedan ordinarie Rektor, Fil. Doktor *E. J. Tägtström* för denna termin erhållit tjänstledighet.

Lärjungarnes

antal utgjorde vid förra läsårets slut 37, hvaraf 2 aflagt inträdesexamen till h. Elementarläroverket i Örebro, och 9 afgått utan annäld orsak. Vid höstterminens början inskrefvos 3, och utgjorde antalet denna termin 29. Sedan under vårterminen 1 afgått, 2 blifvit nyinskrifne, och 1 efter en termins frånvaro återkommit till skolan, utgör för närvarande lärjungarnes antal 31.

Skol-lokalen

är oförändrad.

Undervisnings-materielen

har under året blifvit tillökad genom inköp af tvenne väggkartor: en öfver Palästina och en öfver Skandinaviska halfön. Dessutom har skolan blifvit försedd med en kathedr.

Examina.

Höstterminsexamen hölls i närvaro af Contr.-Prosten, Ledam. af K. N. O., fil. och theol.
Dokt. *C. D. Arosenius*; tiden för vårterminens afslutande är ännu ej bestämd.

Lindesberg den 13 Maj 1869.

